

LEPOTA KRONIC IN TELOHOV PRI JELENOVEM STUDENCU

POMLAD MED RAZCVETENIM SNEGOM

PETER VOVK

Oslepljeni stopamo z zadnjega dela poti v morje svetlobe. Jelenov studenec nas sprejeme v svoj čist pomladni objem. Sonce prijetno greje. Petje ptic je svetlo in vzvišeno. Kronce čarajo med razcvetenim snegom prikupno podobo hrepenjenja pomladi.

Poslušam šum tople gozdne zemlje. Sreba sneg, topi se, iskri med biseri. V obrobju smrek se še ni raztajal sneg. Breg poganja kronce in telohe. Snežnice se belijo ob rahlo zarisani stezi. Tajajoči se sneg je ves v trepetajočih lučkah.

Javor je še ves gol. Zakrpan do tal je videti kot star berač. Bukev pri koči je očistila zima. Na preperem snegu ležijo lišaji, preperale veje, vejice, listi, okleščeni žir in bobki srn. Vmes so sledi živali in ptic. Smreke pri studencu je očistil veter, iglice leže na tleh.

Zrak je poln ptičjih glasov. Taščica odpira kljunček, boči grlo, steguje vrat in poje. Omamljena od sonca išče čebela prvo cvetje. Leskov grm ne ve, kaj sosednji grm sanja o pomladi. Velika sinica se oglašča: cicifuj, cicifuj! Pesem drozga me prevzema, med drevjem sladka se razliva.

Okoli razcvetenega snega zeleni trava. Veliko nasprotje: zima - pomlad! Diše drevesa, stebila, grm in trava. Listi skritih vej še spijo, le popki se napenjajo v žarkih sonca. Petje ptic je svetlo in vzvišeno. Zdi se mi, da stojim na majhnem otoku, v zlati svetlobi in modrem sijaju neba.

Koča pri Jelenovem studencu na Mestnem vrhu nad Kočevjem

Kronce, snežnice in telohe čarajo med spomladanskim snegom prikupno podobo hrepenjenja pomladi. Sence smrek rišejo po snegu nazobčane piramide. Srce bije mirno in tiho. Kar je v dolini težko, je tu gori preprosto in jasno. Pozabim na žalost in razočaranja. Moja duša plava olajšana in sproščena nad vsemi duhovnimi prepadi zemeljskega življenja.

Prevzema me lepota kronic, telohov in snežnic s svojim neminljivim čarom. Rad imam to podobo. Imenujem jo »Zgodnja pomlad pri Jelenovem studencu.« V dolini je že vse v zelenju in cvetju, tu gori pa so še velike zaplate snega. Pomlad počasi prodira v ta hribovski svet.

Po dolgi, mrzli zimi se spet vračam v tvoje naročje, siva koča iz brun. Ne čutiš več, da si bila celo zimo sama. Nič ne maraj zato! V vsaki moji besedi - pozdrav tebi velja! Zdaj sem tu gori pri tebi, Jelenov studenec, kot omočen od dobrega gozdnega zraka. In spet je tako domače v tvojem objemu.

Vse je tu gori ostalo še preprosto, naravno. Vesel sem med temi drevesi, grmi in skalami s spominom, ki se povsod spreha z menoj. Zdaj mi je bolje to zgodnjo pomlad, ko sem v mesecu marcu priromal sem k tebi, siva koča iz brun, Jelenov studenec.

Pri tebi je praznik. Nasmejani me gledajo mladi in stari obrazi. Harmonija let, misli in čustev. Vse je mladostno razpoloženo, govorico je slišati kot pesem. Pred kočo plešemo in rajamo. Harmonikar zaigra nekaj domačih spomladanskih pesmi.

Kako lepo je tako snidenje v hribih! Ti medsebojni pristrčni odnosi, domislice in ples. Nič ne sprašujemo. Pozdravljeni, stari znanzi Jelenovega studenca! Nastala je skupnost prijateljstva, ki ne mine tako hitro.

Spočita, živa in topla nas sprejme koča PD Kočevje pri Jelenovem studentu v svoj objem. Danes praznujemo, rajamo, in uživamo. Naše snidenje je vsako leto bolj pristrčno, ljubo in drago. Je kot kronica, cvetlica Jelenovega studenca. V zgodnji pomladi med razcvetenim snegom, belim biserom, ki ga ni v dolini.

Bajno občutje doline Jelenovega studenca in ves njen čar vdirata vedno znova v naša srca. V temno zelenih plaščih nas gledajo zasanjane smreke, v sivo oblečene bukve. Jelke, iglice na vejah počesane na dve strani, mahajo v pozdrav. Ta pozdrav pa ni vsakdanji.

Čudovito vzdušje. V svetem veselju čistih višin rajamo naprej. Govorniki se vrstijo drug za drugim. Pregled častne čete opravi mali Lojzek. Čas mineva. Malo še posedimo v kuhinji ob dobri črni kavi. Srebljemo počasi, da bo dalj časa ostal dober okus v ustih.

Čas odhoda je. Šoja sedi na bližnji veji in nam vzklika. Gozd zveni od mnogoterih glasov, ki ga polnijo z radostnim nemirom. Koliko uka in vriska! Ščinkovci gostole, drozg dodaja svoje. Taščice zvončkľajo iz vrhov dreves. Za cel orkester je ptičjih glasov. Poslavlajo se od nas izletnikov.

Vračamo se po rahlo zarisani stezi, ki se vije skozi grmovje. Kako prijetno je hoditi po listju med skalami in kamni! Nežno drgeta večerna svetloba, vsa zlata se utrinja skozi veje.

ln vendar zdaj glasovi in drevesa kličejo naša imena, ko se poslavljam. Mehki glas bokajočega srnjaka odmeva po gozdu v pozdrav. Slast je poslušati, kako se vrača odmev od skal in skalnatih blokov. Hodimo po prastari lepo speľjani stezi. Nešteto generacij je že hodilo tod. Še malo in znajdemo se pod znožjem hriba. Nemir asfalta spet udarja na uho.

Fudžijama - gora odpadkov

Gledano iz velike daljave ni Fudžijama zadnja leta in desetletja izgubila čisto nič svoje lepote in čistosti. Če pa si goro pogledamo nekoliko pobliže, se pokaže čisto drugačna slika. Tisoče turistov se vsak dan vzpenja po njenih poteh proti vrhu ugaslega vulkana in pušča za seboj precej več kot samo sledove čevľjev. Nešteto plastičnih steklenic, ostankov papirja, praznih pločevink od pijač, celo odsluženih prenosnih radijskih sprejemnikov, baterij in zarjavelih delov biciklov je ob tamkajšnjih gorskih poteh. Iz nekoč svete gore, na pobočja katere so smeli stopiti samo budistični menihi, je nastalo odlagališče smeti, na katerem vlada vzdušje kramarskega semnja. Brezskrbno obnašanje turistov, ki odmetavajo odpadke, povzroča društvu »Ohranimo Fudžijamo čisto« vse večje skrbi. Po podatkih tega društvaja je približno 3,6 milijona obiskovalcev lani tod proizvedlo kakšnih 140 ton smeti. Največji kup smeti je tisti, na katerem je tri milijone praznih pločevink coca-cola in piva. Samo v lanskih poletnih mesecih juliju in avgustu so statistiki zabeležili pove-

MINIATURA

POMLADANSKA HVALNICA

MIRKO PERKO

Nenavadno toplo je bilo zadnje zimske dni in njive kažejo prebujenost bližajoče se sezone. Oči mi begajo po nižjih zasavskih vrhovih, ki nimajo več belih čepic; le Menina deluje nekako otožno, kot da jo motijo pege snega. Veličastna hrepeni po toplem objemu sončnih žarkov, ki že burno objemajo planino Golico, na kateri je živahno kot vedno med tednom. Delo preganja ljudi in kdo bi se mu upal upreti.

Sprehod skozi čas in lepoto zmoti brnenje traktorja s polno prikolico gnoja, ki juriša po strmih pobočjih. Nenavadno hraber je videti.

Pot se počasi dviga po požganih pašnikih in nas vodi ob prelepem smrekovem nasadu, dolgem kakih dvesto metrov. Kar strese nas oster zrak, ki ga srkajo pljuča.

Ob darilih narave se nagradimo z daljšim počitkom: le kam bi brezglavo hoteli. Tudi spomladanske cvetlice kukajo iz zemlje in se šopirijo z lepimi cvetovi. Najbolj veseli smo trobentic, ki se kar ponujajo - pa zaigramo nanje.

SAM PROTI CILJU

Oho, tudi sneg nas pozdravi!

Čez čas začnemo stopati po belini. Čevľji se vse bolj ugrezajo in Ciril prvi iz izkušenj spozna, da ta obutev ni primerna za takšen moker sneg.

»Domači škornji ostanejo nepremočeni,« pravi in prijetno nežni sončni žarki poplešejo po njegovih brkih. Je pa res prava prleška korenina planinstva in uživa v vsakem kotičku narave! Pot postane pretežka tudi za Viko.

Tenka skorja, moj zaveznik v senčnem gozdu,

čanje števila obiskovalcev za več kot osem odstotkov. Dan za dnem je bilo takrat na strminah te gore približno 20000 turistov.

Gorsko vodništvo ni izumrlo

Kakšnih dvajset gorskih vodnikov se je zbralo na prvem simpoziju za gorske vodnike v švicarskem Grindelvaldu, na katerem so razpravljali o gostu in gorskem vodniku. Osrednji referat je imel *Max Andris*, ki se je postavil v vlogo vodnika in vodil svoje kliente po gorah, da bi spoznal različne tipe klientov, ko je pripravljaj referat. Hotel je ugotoviti, kako naj bi se gorski vodnik obnašal do različnih tipov klientov, da bi bila tura uspešno opravljena in da bi se gostje zadovoljni vrnili domov z uspešno opravljene ture. Drugi referenti so govorili o podrobnostih v razmerjih med vodnikom in gostom, vrsta primerov pa je bila ilustrirana z diapozitivi. Na večeru z diapozitivi in filmi so sodelovali predvsem gorski vodniki, pa tudi gostje, ki so povedali marsikatero svojo izkušnjo.